

Nr 25

Utlåtande i anledning av väckta motioner om utredning för åstadkommande av en ny aktiebolagslag.

I de likalydande, till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I: 25 av herrar Lager och Öhman och II: 48 av herr Hagberg m. fl. föreslås, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om skyndsamt utredning för åstadkommande av ny aktiebolagslag, så avfattad att den tillgodoser de av Landsorganisationens kongress 1961 ställda önskemålen.

I motionerna anföres, att man kunnat iaktta två tendenser i det svenska arbetslivet, nämligen tilltagande koncentration av ägandet till produktionsställen och tilltagande intresse från de anställda för det »egna» företags sätt att fungera. De anställda reser berättigade krav på trygghet i anställning, det vill säga garantier mot arbetslöshet och inkomstbortfall. Förutsättningen för detta är att arbetsplatsen fungerar på ett effektivt och rationellt sätt, så att avsättningen av produkterna garanteras, inköpen väl genomtänks o. s. v. Krav uppkommer på en grundläggande ändring av ägandeförhållandena. Det är angeläget att införa demokrati i produktionslivet.

Beträffande motiveringen i övrigt får utskottet hänvisa till motion I: 25.

Utskottet har inhämtat yttrande över motionerna från Landsorganisationen (LO) och Svenska arbetsgivareföreningen (SAF).

LO anför, att problemet är av stor betydelse icke blott från fackliga utgångspunkter utan även med hänsyn till en rad andra i aktiebolagen företrädda intressen, något som också framhållits i LO-utredningen. Det har i denna också understrukits att det gäller mycket svåra avvägningar och att det är fråga om en lagstiftning av synnerligen komplicerad karaktär.

Ett mera preciserat ställningstagande från fackligt håll till olika förändringar i aktiebolagslagen kommer därför att kunna ske först efter det att en intern kartläggning och genomgång av problemen gjorts.

SAF uttalar, att man torde kunna räkna med att dessa frågor kommer att diskuteras av arbetsmarknadens parter i anslutning till de överväganden inom organisationerna som bland annat det i motionerna angivna betänkan- det »Fackföreningsrörelsen och företagsdemokratien» givit upphov till. Dessa fortsatta överväganden bör få utvisa huruvida det är önskvärt att få till stånd ändringar av gällande bolagslagstiftning.

Utskottet

Utskottet vill för sin del icke bestrida att sådana ändringar i aktiebolagslagen skulle kunna vidtagas, vilka skulle möjliggöra ökat skydd för de i

företagen anställda. Såsom Landsorganisationen anfört torde det gälla en lagstiftning av mycket komplicerad art, för vilken en utredning torde vara ofrånkomlig. Innan en sådan igångsättes anser emellertid både Landsorganisationen och Arbetsgivareföreningen att parterna på arbetsmarknaden själva måste precisera sin ställning, vilket ännu icke skett. Utskottet delar denna uppfattning. Utskottet kan därför icke finna, att en utredning i nuvarande läge skulle kunna ge något av större värde utan får hemställa,

att de likalydande motionerna I: 25 och II: 48 ej må för-
anleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 27 mars 1962

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERICSSON

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Möller, Axel Emanuel Andersson*, Hel-
leblad, Ringaby, Tage Johansson, Schött, fru Hamrin-Thorell*, herr Eric
Peterson;

från a n d r a kammaren: fru Eriksson i Stockholm, herrar Jacobsson i
Sala, Hamrin i Jönköping, fru Jäderberg*, herr Svensson i Kungälv, herrar
Carlsson i Huskvarna*, Nilsson i Bästekille*, Björkänge, Lundkvist*, Lars-
son i Borrby*, fru Ekroth och herr Edlund.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.